

**Jan Pavel II. při generální audienci 13. srpna 1997**

## **Maria - vzor mateřství církve**

*1. Koncil odhaluje právě v božském mateřství základ jedinečného vztahu, který spojuje Marii s církví. V dogmatické konstituci Lumen gentium čteme: "Blahoslavená Panna darem a úkolem božského mateřství, jímž je spojena se svým Vykupitelem, a svými jedinečnými milostmi a dary je také v těsném spojení s církví." Citovaná dogmatická konstituce o církvi se neustále odvolává k onomu bodu, aby ilustrovala výsady, obraz a vzor, které Panna Maria nosí ve vztahu k mystickému tělu Kristova. Neboť v tajemství církve, která je plným právem také nazývána matkou a pannou, blahoslavená Panna Maria předchází jako vynikající a jedinečný vzor jak panny, tak matky.*

Mariino mateřství je definováno jako vynikající a jedinečné, protože představuje unikátní a neopakovatelnou událost. Maria totiž ještě předtím, nežli začala vykonávat svou mateřskou funkci ve vztahu k lidem, stala se Matkou jednorozeného Syna Božího, který se stal tělem.

Církev je však matkou proto, že duchovně rodí Krista ve věřících a vykonává tak své mateřství vzhledem k údům mystického těla. Panna Maria je tak pro církev nejvyšším vzorem právě pro jedinečnost své výsady být Matkou Boží.

Konstituce Lumen gentium, aby prohloubila Mariino mateřství, připomíná, že bylo uskutečněno spolu za výjimečných dispozic její duše. Ve víře v Syna totiž zrodila na zemi Otcova Syna, aniž poznala muže, zastíněna Duchem svatým jako nová Eva, která nedopřává víru starému hadu, nýbrž ji věnuje, nijakou pochybností neporušenou, Božímu poslu.

Z těchto slov jasně vyplývá, že Mariina víra a poslušnost při zvěstování představuje církvi ctnosti hodné následování. V jistém smyslu jsou i počátkem jejího mateřského úsilí ve službě lidem povoláním ke spáse.

Božské mateřství nemůže být vyňato z univerzální dimenze, která jí připadla ve spásonosném Božím plánu, který koncil neváhá potvrdit, když říká: Zrodila Syna, kterého Bůh ustanovil za prvního z mnoha bratří, totiž věřících, při jejich zrození a vychovávání ona spolupracuje svou mateřskou láskou.

2. Církev se stává matkou tím, že se bere za vzor Marii. V této souvislosti koncil tvrdí. "...A tak církev, která rozjímá o její tajuplné svátosti, napodobuje její lásku a plní věrně Otcovu vůli, stává se přijetím Božího slova také matkou. Kázáním a křtem totiž rodí k novému a nesmrtelnému životu děti počaté z Ducha svatého a zrozené z Boha."

Analyzujeme-li tento popis mateřské činnosti církve, můžeme si všimnout, jak je zde zrození křesťana do jisté míry spojeno s narozením Krista, jako by bylo jeho odrazem. Křesťané jsou počati z Ducha svatého a jejich zrození, plod kázání a křtu, se tak podobají narození Spasitele.

Kromě toho Církev napodobuje rozjímáním Marie její lásku, věrné přijetí slova Božího a učenlivost při plnění jeho vůle. Uskutečňuje tak, následujíc příkladu Panny Marie, plodnost duchovního mateřství.

Mateřstvím církve se Mariino mateřství nestává zbytečným, ale pokračuje tím, že má vliv na život křesťanů a propůjčuje církvi její mateřskou tvář. Mateřství církevního společenství, které by se mohlo jevit jako trochu všeobecné, je v Mariině světle povoláno k tomu, aby se ukázalo konkrétněji a osobněji ve vztahu ke každému člověku, vykoupěnému Kristem.

Tím, že se Maria ukazuje jako Matka všech věřících, podněcuje v nich vztahy opravdového duchovního bratrství a nepřetržitého dialogu. Každodenní zkušenost víry v každé době a na každém místě odhaluje u mnohých potřebu svěřovat Marii starosti svého každodenního života a v důvěře jí otevírají svá srdce, aby prosili o její mateřskou přímluvu a obdrželi její bezpečnou ochranu.

Modlitby adresované Marii lidmi všech dob, četné formy a projevy mariánského kultu, poutě do svatyň a k místům, která připomínají divy, které Bůh Otec vykonal skrze Matku svého Syna, dokazují mimořádný vliv, jaký má Maria na život církve. Láska Božího lidu k Panně Marii

odkazuje na potřebu navázání osobních vztahů s nebeskou Matkou. Mariino duchovní mateřství zároveň podporuje a rozmnožuje konkrétní uskutečňování mateřství církve.

3. Dvě matky, církev a Maria, obě dvě jsou pro křesťanský život podstatné. Mohlo by se říci, že první vykonává své mateřství spíš objektivně, druhá spíše niterně. Církev se stává matkou kázáním slova Božího, vysluhováním svátostí zvláště pak ve křtu, svátosti eucharistie a svátosti smíření. Mariino mateřství se vyjadřuje ve všech oblastech šíření milosti, zvláště v rámci osobních vztahů. Jedná se o dvě neoddělitelná mateřství. Obě dvě umožňují totiž rozpoznat Boží lásku, která touží se sdělit lidem.

*Svatý otec se obrátil k našim poutníkům a pozdravil je v české řeči:*

*“Srdečně vítám poutníky...” Otče, Svátý Kopeček plný je tvých oveček (volání poutníků)  
“...Kopeček... Srdečně vítám poutníky z farnosti Povýšení svatého kříže z Prostějova. O nadcházející slavnosti Nanebevzetí Panny Marie se nám Matka Boží jeví jako znamení útěchy a plné naděje. Doprovází nás svou mocnou přímluvou, aby se i na nás vyplnilo tajemství věčné slávy v Kristu. Ze srdce vám žehnám. Chvála Kristu. ...Ó Bože!...”*

## **21. neděle v mezidobí - cyklus B**

### **Myšlenka na neděli**

#### **Bezpečí důvěry**

Zamyšlení nad úryvkem J 6,60-69

#### **Pane, ke komu bychom šli? Ty máš slova věčného života**

Přečti si pozorně dnešní úryvek a pak se v tichosti soustřed' a odeber se v duchu do synagogy v Kafarnaum, kde Pán končí svou velkou eucharistickou řeč. Neměla bys scházet u tohoto závěru, který se stane nečekanou prověrkou důvěry v Ježíšovo slovo.

Už jsi byla vícekrát svědkem toho, jak dochází k rozporu mezi Ježíšem a židovskými předáky. Dnes jsi svědkem závažnější roztržky. Ježíšův postesek nepatří jeho odpůrcům, ale jeho vlastním učedníkům: Někteří z vás nevěří. Je to možné? Je možné pobývat v Ježíšově společnosti, a přesto mu nevěřit?

O jakou víru jde? O víru, která se neopírá o vlastní úsudek, o uspokojení, které pociťuje rozum, protože to, co vnímá, se shoduje s jeho předpoklady. Víra, o které Ježíš mluví, spočívá v bezmezné důvěře v lásku, moudrost a dobrotu toho, komu jsme uvěřili. Na jedné straně přiznává svou vlastní nedostatečnost, na druhé straně počítá s Boží velkodušností, která nám oznamuje, co nám Bůh přináší.

Tito rozladění učedníci poslouchali Ježíše se sympatiemi jen potud, pokud nacházeli v jeho slovech potvrzení svých vlastních představ a očekávání. Ježíš jim byl dobrý, dokud jim dával za pravdu. Když se Ježíšova slova s jejich obzory neshodují, nehledají chybu u sebe, ve svých názorech a postojích, ale přímo v Božím slovu. Je však možno vystavovat Ježíšovu pravdu vlastní cenzuře a nepochybovat přitom o jeho božské autoritě, tedy i o jeho božství?

Část učedníků odchází. Kam jdou? I ty se musíš konec konců přidat k jednomu nebo k druhému. Připoj se raději k těm, kteří zůstávají. Myslíš, že Petr Ježíšově řeči dokonale porozuměl? Nebyl na tom o nic lépe než reptající učedníci. Co jej odlišuje, není míra porozumění, ale jeho zásadní postoj k Pánu. Ačkoliv ani jemu není zatím jasno, jak to Ježíš myslí, když mluví o svém těle jako o pokrmu, o jednom nemá nejmenších pochyb: Ježíšova slova jsou slova věčného života, a jsou tedy hodna důvěry pro věrohodnost toho, který je pronáší, ať už zní lidským uším příjemně, anebo tvrdě.

Rozdělení mezi učedníky, kterého jsi svědkem, je obrazem rozporu, který se potáhne celými dějinami až do opětovného Pánova příchodu. Je to rozdíl mezi těmi, kteří své přesvědčení utvářejí podle Ježíšova slova, a těmi, kteří si vybírají Ježíšova slova podle svého přesvědčení. Je to rozpor mezi těmi, kteří ctí upřímně Boha pro Boha samého, a těmi, kteří nejsou schopni si upřímně přiznat, že uctívají spíše sami sebe. Tak se liší ti, kteří věří, a ti, kteří nevěří. Nevěřící

sebechtitelé jsou připraveni raději opustit Ježíše, než by opustili svou klamnou sebejistotu. Zatím si ještě neuvědomují, že mohou zajít dokonce tak daleko, že svého Pána zradí.

Všimni si, že Ježíš se nesnaží nikoho z nich zadržet. Nehledá jiná slova, která by nespokojeným zaimponovala a odvrátila je od jejich rozhodnutí. Ježíš totiž ví, že se s ním nerozcházejí teprve nyní. Ani dříve je k němu nepoutala upřímná oddanost a opravdová úcta založená na pokorné důvěře. Jakýkoliv ústupek by za této situace stejně nezměnil jejich postoj, naopak, znamenal by jeho potvrzení.

Proč to Ježíš dopouští? Aby ti ukázal, jak velice respektuje každé svobodné rozhodnutí. Využij této smutné události k vážnému zamyšlení nad svým postojem k Pánu. Poznáváš vážné nebezpečí, že je možno i celá léta patřit k Ježíšově družině, a přitom zůstat uvnitř nevěřící. Poděkuj Pánu za toto varující poznání. Jak veliká a opravdová je tvoje důvěra? Obstojí tvoje příslušnost a věrnost i v případě, že uslyšíš tvrdá slova? Podívej se dobře do svého srdce i do své mysli. Jsou-li tam ještě nějaké hranice, za které bys Ježíše nerada pustila, je tvé srdce rozděleno jako sbor učedníků. Není tomu dokonce tak, že i tam, kam mu dovoluješ vstoupit, vážíš si více lichotivé sebeuspokojící příjemnosti než skutečné Ježíšovy přítomnosti? Obnov svou důvěru a pros o uzdravení. Pán je blízko těm, kdo mají pokorné srdce(1).

Pane Ježíši, vyznávám s Petrem, že jen ty máš slova věčného života. Neuč mě důvěřovat ti pro tebe samého. Dej mi poznat, že tvrdá je nikoliv tvá řeč, ale mé srdce, které si brání svou vlastní zaslepenost.

Bratr Amadeus

(1) resp. žalm 34

## **Pramen opravdového sebevědomí**

*Americká sonda PETHFINDER přistála úspěšně na Marku a její robot zahájil svou výzkumnou práci na povrchu planety. Dokonalé barevné a prostorové snímky vzdálené planety udivují odborníky i laiky. I když jsme již na takové kosmické události zvyklí, nicméně každý, kdo se nad tímto kosmickým výkonem upřímně zamyslí, musí být naplněn úžasem a obdivem. Co všechno musel člověk vynaložit, aby uskutečnil tento svůj projekt a všechno fungovalo podle předem vytyčeného cíle! Celé štáby bdí nad průběhem operace a potřebují k tomu nadmíru složitou a náročnou techniku, která supljuje nedostatečnost lidských smyslů, lidské inteligence, postřehu a pohotovosti.*

A tak tento úspěch lidského ducha i lidských rukou obrací naši pozornost i jiným směrem: aby toho člověk dosáhl, nevystačí, aby se při všem důmyslu a vynalézavosti opíral jen o sebe. Musel se spojit v jinými lidmi, všichni se museli podřídit pevnému řádu a organizaci, ale především vzít si na pomoc síly a zákonitosti, které člověk nemá v sobě ani ze sebe, nýbrž si je půjčuje z Bohem stvořeného světa přírody, kde fungují již miliardy let bez ohledu na člověka.

Není tomu tak, že ke všemu, čím chce člověk osvědčit svou údajnou velikost a domnělou sílu, potřebuje si nejdříve vypůjčit něco mimo sebe? Je to, z čeho se nejčastěji radujeme, v nás nebo mimo nás?

Člověk se může cítit šťastný, že jeho myšlení a rozumové poznání dosahuje (podle jeho názoru) velké výše, pokud se jeho vratká blaženost nezakládá jen na sebeobdivu, případně na upřímném nebo domnělém obdivu jiných lidí.

Člověk rád odkrývá tajemství přírody a pak se raduje ze svého poznání. Formuluje zákony, aplikuje je a těší se pak z jejich důmyslu a důslednosti. Dokonce si troufá nazývat tyto zákony svým jménem. Říkají o něm, že je vynalezl. Ale ve skutečnosti se těší z toho, co sám ani nevynalezl ani nevytvořil. Důmysl a logika těchto zákonů je důmyslem a logikou Stvořitele. Člověk jen čte a studuje úžasnou knihu, jejímž autorem je Bůh.

Člověk, který odhalil tajemství přírody a využívá je ke svému prospěchu, raduje se ze síly, která mu pomáhá a slouží. Ale síla, která jej vynese na Měsíc nebo k Marsu, není jeho síla, stejně jako není jeho silou síla koně, kterého si ho osedlal.

Člověk, který se oděl do nádhery, může se radovat ze svých krásných šatů, ale ta krása, ze které se těší, není jeho krása. Nestává se něčím více, když si svůj šat obleče, a něčím menším, když jej odloží.

Člověk se může těšit ze svého jmění, dává mu to sebevědomý pocit velikosti a moci. Ale to není jeho velikost a moc. Přesvědčí se o tom rychle, když přijde o všechno, a to se stává.

Chce-li si člověk uvědomit, jak je skutečně veliký a mocný, ať si jen představí, že se ocitl zcela sám a zcela bez všech prostředků na dně propasti nebo uprostřed širého moře. Nikdo z nás nemůže tvrdit, že je to absurdní. V té či oné podobě to může potkat kohokoliv z nás a možná dříve, než se nadějeme.

Kdo by byl uvěřil ještě 4. července, že se docela blízko nás za několik hodin celé obce změní v pouhé trosky? To, co se stalo na Moravě, to se může stát celým světadílům. Kdo tomu nevěří, je stejně bláhový jako ten, kdo si byl před krátkým časem naprosto jist budoucností těchto lidských sídel.

Pro člověka je tedy prospěšnější mít před očima svou malost a ubohost, než si stavět vzdušné zámky o své domnělé velikosti. Není k tomu zapotřebí velkého vzdělání, nýbrž pouze zcela selského realistického myšlení. Odmyslet si celou tu svou vnější nabubřelou stupku a sestoupit až ke své holé malé existenci. Odečíst beze zbytku všechno to, co mám, a spočítat si jenom to, co jsem. Je to deprimující? Čím více jsem si vědom své nepatrnosti, tím více mě může ohromit, když se najde nečekaně někdo, kdo se mě ujme a věnuje mi veškerou svou péči, ačkoliv (anebo právě proto) jsem sám o sobě tak nepatrný, malý a slabý.

To, co si zde jako by jen tak představujeme, není ovšem žádná fantazie. To všechno je nejskutečnější skutečností ve vztahu člověk - Bůh. Ten, který je Neomezený, Nejmocnější a Nejvznešenější, mě obdaroval nejen bytím, když jsem nebyl ještě vůbec nic, takže existuji, nejen životem, takže jsem živ, ale i nejpečlivější, nejlaskavější a nejněžnější péčí. V tomto je má velikost, že mě miluje ten, který je Největší. V tom je má vznešenost, že mi věnuje svou pozornost ten, který je Nejvznešenější. V tom je má síla, že se mě ujímá ten, který je Nejmocnější. Ačkoliv jsem míň než prášek, který se zcela ztrácí (v čase i v prostoru) uprostřed nesmírného díla, které Bůh hravě stvořil, věnuje se mi zcela osobně jako nejpečlivější matka svému dítěti. Proč to dělá?

Kdybych prostudoval všechny knihy světa, zůstane to pro mne tajemstvím. Je to však tajemství, které mě netrápí svou neproniknutelností, nýbrž které mi může naopak působit nesmírnou radost: je to vlastně dobře, že se ten div nikdy nemůže vejít do omezených prostor mé lidské chápavosti. To totiž dokazuje, že jde o div Lásky, který je tak veliký jako Bůh. A tak jedině, co zbývá pro mne, je můj radostný obdiv, můj úžas, moje vděčnost, moje pokora: Kdo jsi ty, Bože, a kdo jsem já? My že se máme a můžeme milovat?

Co ovšem mohu pochopit, neboť to není tajemství a není k tomu třeba žádné velké vědy, je skutečnost, že jsem tak maličký, protože nejsem sám. Stejně jako mne miluje Nekonečný každého z těch miliard lidských bytostí bez ohledu na jejich bohatství či bída, vzdálenost či prostotu, civilizovanost či zaostalost, krásu nebo sešlost, zdravou sílu nebo bezmocnost. Bůh je všechny chová v lásce a nezáleží na tom, zda jsou mladí nebo staří, zda je jiní lidé znají nebo neznají, milují nebo nenávidí, respektují nebo ignorují.

Nesmírná cena a důstojnost každého z lidí nezávisí na tom, co na nich vidím nebo co k nim pociťuji, nýbrž na tom, že jsou všichni jako takoví, stejně jako já, předmětem nevýslovné a nepochopitelné Boží lásky a starostlivosti. Nad koho z nich se chci vyvyšovat? Kterým z nich chci pohrdat? Komu z nich bych neměl ochotně a s úctou posloužit, když mu slouží sám Nejsvětější a Největší? Co bych neměl být ochoten pro kohokoliv z nich obětovat, když on za každého z nich obětoval svůj nekonečný božský život a svou Krev?

Snaha vymknout se z tohoto Božího řádu, ignorovat jej směřuje proti samému smyslu lidské podstaty a lidské existence.

Prokázal jsi dobro svému služebníku podle svého slova Hospodine. Nauč mě okoušet a znát,

co je dobré, já tvým přikázáním věřím. Dokud jsem se nepokořil, bloudíval jsem, nyní dodržím, co jsi řekl. Jsi dobrý a prokazuješ dobro (Žalm 119, 65-68).

-lš-

**P. Giovanni Sala, TJ**

## **Křesťanská víra a řeč**

### **Víra a řeč jsou neoddělitelné**

*Dr. Giovanni Sala je profesorem na jezuitské škole v Mnichově - Pullachu. Přinášíme našim čtenářům jeho úvahu, která poukazuje v konkrétních příkladech na jednu z plíživých forem, jak je možno nahlodávat samu podstatu katolické víry. Je užitečné se s ní seznámit, abychom dokázali včas rozpoznat její domácí aplikace.*

Na začátku listu k Židům píše sv. Pavel: Mnohokrát a mnoha způsoby mluvil Bůh k otcům skrze proroky; v poslední době k nám promluvil skrze svého Syna (1,1n). Z tohoto opakovaného Božího oslovování, které se pak ve slově Božího Syna uskutečnilo nepřekonatelným způsobem, vyvozuje apoštol důsledky: Proto musíme věnovat mnohem více pozornosti tomu, co jsme slyšeli, abychom snad nesešli na scestí (2,1). Jak vážně je míněno to, co bylo řečeno od Boha, a co je míněno slovy, která nám předali ti, které k nám poslal, poznáváme z velmi poučného místa v 1. listu ke Korint'ánům. Aby uvedl křesťany do tajemství zmrtvýchvstání Krista, připomíná Pavel evangelium, které hlásal novokřesťánům, několika krátkými větami o Kristově smrti, zmrtvýchvstání a zjevování, ve kterých nacházejí exegeti jasné formulace, na jejichž základě vzniklo apoštolské vyznání víry. Tohoto znění se musíte držet přesně (srov. 15,2) říká apoštol.

Jenže dnes se stalo zvykem nejen rozlišovat víru "ty" od víry "nauka", to znamená osobní vztah a důvěru k Bohu od pravdy vyjádřené ve větech, ba dokonce se oba fenomény víry staví do protikladu, při čemž samotná pravda a obsah víry se pokládá za něco zbytečného, nebo alespoň za druhořadého. Pak se ovšem jedná o víru, která zcela jistě už není tou vírou, jakou hlásali apoštolové.

Když Pavel ve vězení sestavil jakýsi druh závěti pro svého žáka Timoteje, vzpomínal na svůj minulý život "apoštola a učitele" a napsal: Víím, komu jsem uvěřil (2 Tim 1,11n), což bychom mohli stejně dobře vyjádřit: "Vím, na kom jsem založil svou důvěru," jak to udělal např. Norbert Brox v řezenském Novém zákoně. A právě na tomto místě, kde Pavel tak zdůrazňuje svou důvěru v toho, který jej na cestě do Damašku povolal, vyzývá svého žáka naléhavě k věrnosti slovy: Drž se zdravého učení, které jsi přijal ode mne (tam. 13n). Zdravým a pravým učením, o kterém je v apoštolových listech řeč na více místech, "je třeba rozumět souhrn toho, čeho je třeba se držet a co bludaři hodili přes palubu" (N. Brox).

Jako souhrn a vyvrcholení starosti o udržení a nefalšované předávání Bohem zjeveného a Pavlem hlášaného pravého učení je možno chápat výzvu ke galatským církevním obcím: Ale kdyby vám někdo jiný nebo i anděl z nebe hlásal evangelium odchylné od toho, které jsme vám hlásali, buď proklet (Gal 1,8; srov. také Řím 16,7; 2j 10). Z těchto všech míst, která se týkají obsahové stránky svatých pravd, není možno vyvodit žádný jiný závěr, než že víra je neoddělitelná od řeči, jakou jsou vyjádřeny určité pravdy. Jinak by platilo: osobní víra a věty víry se míjejí s autentickými prameny křesťanské víry nebo jim dokonce protiřechí.

### **Víra a řeč - řeč a úkony myšlenkového poznání**

K čemu potřebuje víra slova, tedy řeč? Důvod je dvojitý. První spočívá v tom, že se Bohu zalíbilo pozvednout člověka ze stavu zatracení způsobeného prvotním hříchem, a to způsobem, který počítá s lidskou svobodou a odpovědností. Proto mu zjevením sdělil svůj plán spásy a vyzval jej, by si toto dílo spásy, které Ježíš Kristus dokonal, osvojil vírou a životem podle víry.

Křesťanská víra spočívá v určitém, zcela přesně vymezeném poznání: v poznání Božích spásných činů a v nauce, která v evangeliu nachází své konečné normativní vyjádření. Proto jsou

křesťané od samého začátku nazýváni muži a ženy nového vyznání, při čemž náboženství, jehož středem je Ježíš z Nazareta, se prostě označuje za nové učení (srov. Sk 19,23; 22,4; 24,14.22). Toto učení, tato nová cesta byla odlišná od učení židovského i od učení pohanů a stala se rozlišovacím znamením křesťanů. Věřící přiznání se k této cestě, kterou je sám Ježíš (srov. J 14,6), je součástí nezbytné odpovědi, skrze kterou křesťan dospívá ke spáse, stejně jako její odmítnutí a zfalšování vede k bludu a věčné záhubě.

Ba ještě více: tak jako Bůh sdělil lidem svou vůli přivést je ke spáse skrze řeč a skrze slova Ježíše Krista, který je dokonalým Slovem Otce, tak také lidská spása se děje skrze přijetí a uznání Božího plánu spásy, tedy skrze lidská slova: nejdříve a zásadně skrze vnitřní slovo, kterým vyjadřujeme své pochopení a svůj souhlas s obsahem víry, a pak i skrze vnější slovo, které toto vnitřní pochopení a souhlas v jeho smysluplné podobě řečí objektivizuje a dává najevo.

Řeč ve své podstatě jsou artikulované hlásky, které slouží jako prostředek k vyjádření vnitřního smyslu slov našeho inteligentního a rozumového duševního jednání. Pro člověka, který není čistý duch, je slovní vyjádření obsahu mysli naprosto nevyhnutelné. Teprve ve vyslovené podobě se stávají úkony mysli účinným poznáním a umožňují kumulování obsahu poznání, pokrok individua, společnosti a kultury.

## **Řeč a společenství víry**

Druhým důvodem, proč je řeč pro víru potřebná, je skutečnost, že se Bohu zalíbilo zachránit lidi nikoliv jako izolovaná individua, ale jako společenství. Pro každé společenství je řeč nezbytným základem, neboť společnosti, to není prostý souhrn lidí v nějakých zeměpisných hranicích, nýbrž je to výsledek určitých společných obsahů, společných pravd, společných hodnot, společných rozhodnutí. Jako hlavní faktor ke vzniku a sdělování uvedených obsahů, pravd a představ slouží lidská řeč. Důsledkem je, že kde se určité významy, pravdy a hodnoty dále nesdělují ve škole, ve sdělovacích prostředcích, v literatuře a v každodenní řeči, tam tyto duchovní objekty dříve nebo později vymizí.

Své společnosti, církvi, světil Bůh slovo spásy, aby zjevené slovo dospělo k jednotlivci v autentické podobě skrze hlásání církve: Fides ex auditu - Víra je tedy z hlásání - (Řím 10,17). Víru, která nás spasí, můžeme přijmout a poznat jen v církvi a s církvi. Když při mši sv. se modlíme vyznání víry Věřím v Boha..., je tímto já a věřím především a zásadně sama církve.

Jednotlivec nevěří sám ze sebe a vůbec ne z vlastního výběru a volby, jak se o to pokouší současný trend tzv. "dílní identifikace". Každý katolický křesťan věří spolu s celou církvi, od které obdržel spolu se křtem i slovy církve pevně stanovený obsah Creda. Jestliže je tedy církve společenstvím víry, je také společenstvím v řeči svého vyznání.

## **Jak se víra a zjevení stávají slovem v učení církve**

Jakým způsobem se vyjadřuje tato pravda v církvi? Jaký je její obsah? Na tyto otázky odpovídá konstituce II. Vatikánského koncilu o Božím zjevení následovně: "Posvátná tradice a Písmo svaté tvoří jediný posvátný poklad Božího slova, svěřený církvi", při čemž "úkol autenticky vykládat Boží slovo psané nebo ústně předávané je svěřen pouze živému učitelskému pořádku církve" (Věroučná konstituce o Božím zjevení - VD 10).

Úkol hlásat Boží slovo všem lidem až do konce časů přináší s sebou, že toto slovo musí nejednou církve vyjádřit novými pojmy a slovy, která umožňují správné chápání a skutečné přijetí zjevených pravd spásy v průběhu času a v rozličných kulturách. Na tomto přetváření zjevení se podílí celá církve za přispění Ducha svatého: všichni věřící "hlubším pochopením duchovních skutečností z vlastní zkušenosti", dále přemýšlením a studiem posvátných předmětů a slov; teologové svojí systematickou reflexí; nástupci apoštolů v biskupském úřadě, kteří spolu s tímto úkolem přijali "bezpečné charisma pravdy" (VD 8).

Dějiny církve podávají svědectví, jak se toto jednou dané zjevení převtěljuje do slov: často jako obecné a takřka nepozorované převzetí prostředků, představ a slovních obrátů určité kultury; někdy jako dlouhodobý zápas vývoje a dialektického procesu objasňování při hledání přiměřeného a chápání víry odpovídajícího slova, dokud nedozraje určitá "nabídka", o níž může Bohem vedený učitelský úřad učinit závazné rozhodnutí.

Tak tomu bylo na prvním ekumenickém koncilu v Niceji. Definicí, že Ježíš Kristus je stejné podstaty s Otcem (homoousios), byla neomylně zodpovězena otázka, kterou věřící kladli od samého počátku: "Kdo je Ježíš z Nazareta?" O této otázce jednala církev po dobu sto padesáti let. Proces chápání víry a z toho plynoucí formulace tajemství Ježíše Krista a Nejsvětější Trojice přinesly pak v následujících koncilech v Cařihradu, Efesu a Chalcedonu další učitelská rozhodnutí, která uzákonila nové termíny jako Osoba, přirozenost, jednota a hypostaze.

Tak tomu bylo také v XVI. Století, když bludné nauky reformace přinutily biskupy, aby na Tridentském koncilu učinili další učitelská rozhodnutí: o dědičném hříchu, o ospravedlnění a o svátostech. Tak tomu bylo také v minulém století, když tehdejší duchovněfilozofické proudy otřásaly základy rozumově přijatelné víry v nadpřirozené skutečnosti. I. vatikánský koncil se tedy autoritativně vyjádřil o božském zjevení, o katolické víře a o univerzálním učitelském poslání Petrova nástupce.

Ve všech těchto případech se ukazuje těsné sepětí víry a řeči: autentické vysvětlení vznikajících otázek víry přináší s sebou formulace, které vycházejí z mluvy Písma svatého, ale současně přinášejí nové otázky k týmž zjeveným pravdám, které si žádají nové slovní vyjádření. Existují tedy formulace a zvláštní termíny řeči, které se staly klíčovými slovy víry v církvi a které současně se slovy Písma svatého jsou znamením toho, že skutečnost spásy opravdu dospěla k věřícím a stala se součástí kultury, kterou můžeme právem nazvat kulturou křesťanskou.

Bez přiměřeného převtění do slov by se křesťanská víra ve svých určitých obsazích stala prázdnou ideologií. Takovými slovy jsou termíny, které vycházejí z Písma svatého nebo z bezprostředního chápání víry a týkají se základních pravd a hodnot zjevení, které formulují, jako např. Bůh, milost, hřích, kříž, oběť, smíření, modlitba, klanění, pokání, poslušnost, soud, blaženost, svatost, zavržení, čistota, panenství. Podobně to platí pro zvláštní termíny, ve kterých našlo učení církve v průběhu století své slovní vyjádření, jako homoousios, přirozenost, osoba, Trojice, dědičný hřích, svátost, transsubstanciace, neomylnost a další.

## **Bílá kronika**

### **"On mi přece odpustil"**

Ve Španělsku řádí nelítostná občanská válka. Znesvěcené kostely, hořící vesnice, zohavené mrtvoly kolem cest ukazují, kudy táhly rudé gardy. Ale i nacionalisté bojují se stejnou bezohledností. Když oddíl nacionalistů po nelítostných bojích vyčistil jednu vesnici, našli v rohu u zdi těžce zraněného příslušníka rudých gard, kterému granát poranil hrud'

Skleněným zrakem dívá se zraněný k blížící se patrolě. Pak zvedl trochu ruku a zamumlal: "Kněze, přiveďte mi kněze!"

"Táhni k čertu, rud'ase!" nadávají nacionalisté. Ale jeden z nich přece pocítil soucit a řekl: "Pokusím se nějakého najít."

A skutečně brzy přivedl kněze. Ten se k němu soucitně sklonil. "Chcete se vyzpovídat?" - "Ano, chci se vyzpovídat," odpověděl raněný, "ale povězte mi, vy jste kněz ze zdejší obce?"

"Ano." - "Můj Bože," zašeptal mladík.

Trvalo to dosti dlouho, než kněz povstal od raněného. Vlasy měl úplně slepené. Bledý jako stěna se obrátil na nacionalisty: "Odneste ho někam do domu, aby neumřel tady na ulici!"

Když se vojáci k němu přiblížili, obrátil se na ně a zašeptal: "On mi odpustil, dal mi rozhřešení," zasípal a zalpal po dechu.

"Proč by ti neměl odpustit, je to jeho úřad," řekl jeden nacionalista.

"Vy ale nevíte, co jsem udělal," sténal umírající. "Zabil jsem dvaatřicet kněží, probodl,

postřílel, dobil, zardousil. V každé vesnici jsem nejdříve vtrhl na faru. I tady jsem to udělal. Ale nenašel jsem faráře, jen jeho dva bratry a otce. Ptal jsem se jich, kde je farář. Nechtěli ho prozradit. Tak jsem je zabil. Všechny tři. Rozumíte? Tomu knězi, který mě zpovídal, jsem zabil otce a bratry... A on mi přece odpustil.”

Pierre Lefèvre

*Ano, chci zas jít domů,  
vrátit se k otci.  
Otec mi odpustí,  
Nenechá mě stát venku.  
Cognac*

Tomáš J. Bahounek OP

## **Dědictví otců zachovej nám, Pane**

### **8. Důvěra v Boží prozřetelnost**

K pravdám radostně novozákonní zvěsti patří také pravda o Boží prozřetelnosti. Čteme-li Život svatého Cyrila a Metoděje, snadno vidíme, jak jejich smýšlení, ale i každodenní jednání je proniknuto pevnou vírou a důvěrou v Boží prozřetelnost. Tento postoj k životu si osvojili už ve své rodině, jak je patrné z četby Života svatého Konstantina. Dozvídáme se, že “když se muž chystal odejít na pravdu Boží, hořekovala matka tohoto dítěte (Konstantina) a pravila: ‘O nic mi nejde, jediné o tohoto chlapce, jak bude o našeho postaráno.’ A on jí řekl: ‘Věř mi, ženo, spoléhám na Boha, že m dá takového otce a správce, který spravuje též všechny křesťany.’” (2)

Potom čteme dále, jak se císařský správce dozvěděl o Konstantinovi, o jeho velikém nadání a neméně velké pílí a poslal pro něho, aby se učil spolu s mladým císařem. (3) Tak se Konstantin dostal tam, kde ho chtěl mít Bůh. Když si ho vyvolil k velkým úkolům, dal mu také možnost přípravy.

Tato důvěra v Boží prozřetelnost, kterou Konstantin shledával už ve své rodině a kterou nyní prakticky zakusil na sobě, ho doprovázela celý život. Z jeho životopisu se dozvídáme, jaké úchvatné velkoleposti dosahovala tato jeho důvěra. Uvádí se, že “nic neschovával pro zítřejší den, ale všechny rozdával chudým a starost skládal na Boha, který každého dne pečuje o všechny. Když jednou ve svátek si sluha stěžoval, že nemají nic na takový den, pravil mu: ‘Ten, který kdysi živil Izraelity na poušti, dá pokrm i nám zde. Jdi jen a pozvi ještě aspoň pět chud’asů a doufej v pomoc Boží.’ A vskutku, jakmile nastal čas k obědu, přinesl náhle nějaký muž nůši všelijakých jídel a deset zlatých.” (7)

A právě tak můžeme sledovat u sv. Metoděje pevnou důvěru v Boží prozřetelnost zejména v době, kdy prožíval drsné časy v zajetí německých biskupů v přesvědčení, že ho Bůh proti všemu lidskému očekávání nakonec přivede nazpět k milovaným Moravanům, kteří ho toužebně očekávali.

Dokud se člověku dobře daří, snadno přijímá s velkým vnitřním zadostiučiněním a radostí Kristova slova o prozřetelnosti nebeského Otce: “Podívejte se na ptáky v povětří: Nesejí ani nežnou ani neshromažďují do stodol, a váš nebeský Otec je živí. Copak nejste o mnoho cennější než oni? ...Nedělejte si proto starosti a neříkejte: Co budeme jíst? nebo Co budeme pít? nebo Do čeho se oblečeme? Váš nebeský Otec přece ví, že to všechno potřebujete.” (MT 6,26-32)

Horší je to, když se člověk octne v různých životních těžkostech a doléhají na něho zkoušky, pronásledování, když ho postihne nemoc, ztráta a doléhá nejistota ohledně budoucnosti. Potom se ptá, jak je možné, že ho Bůh nechává v tak těžké situaci, když o něm ví a má o něj pečovat. Vkrádá se pochybnost, zda ho Bůh neopustil a nepřestal o něj pečovat. Jak spojit chápání Boha jako dobrotivého Otce, který je přece všemohoucí, s tou skutečností, že jeho děti jsou v tak těžkém postavení, tepány tolika bolestmi, ponořeny do utrpení, které jako by nemělo konce - a on se jich ne a ne zastat?

Dotýkáme se zde složitých vztahů mezi Boží prozřetelností a zlem v různých podobách. Je známo, že právě na tomto ztroskotala víra mnohých, když nemohli pochopit, že “Těm, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému.” (RIM 8,28) V plánech Boží prozřetelnosti o člověku je nutně také utrpení. Proč? Protože byl spáchán první hřích a jeho následky se řetězovou reakcí rozšířily na každého člověka. Toto utrpení zde však není úplně zbytečné, nýbrž má hluboký význam jako Kristův kříž a jeho bolestná smrt na něm. Těm, kdo milují Boha a shledávají utrpení jako součást plánu Boží prozřetelnosti a přijímají svůj kříž v každé podobě, těm se kříž stává klíčem k nebi, jak uvádí sv. Kateřina Sienská.

Obraz pastýře znázorňuje Boží prozřetelnost a péči o každého člověka způsobem blízkým prostému lidu, který zná pastýře a jeho stádo. Pastýř se stará o své ovečky. Zná je, má je rád, a proto jim vyhledává nejlepší pastviny. Podobně se Bůh stará o lidstvo, které je jeho milovaným stádem.

Pokud Ježíš užívá tohoto obrazu, zdůrazňuje velkou péči Stvořitele o každého člověka, i o toho, který sešel ze správné cesty, když se hříchem vzdálil vykoupenému Božímu lidu. Dobrý pastýř hledá bloudící ovečku a snaží se ji přivést nazpět.

Ta skutečnost v člověku vyvolává důvěru v Boží prozřetelnost. Ví, že dobrý pastýř nás všechny vede “stezkou spravedlnosti”. Proto “i když půjdu roklí šeré smrti, nebudu se bát ničeho zlého, vždyť se mnou jsi ty. Tvoje berla a tvá hůl mě potěšují.” (Ž 23,4)

Takto kráčeli životem naši apoštolové sv. Cyril a Metoděj v dobách příznivých i v těžkých časech, pokaždé vedení neochvějnou důvěrou v Boží prozřetelnost. Následujme je na těchto cestách, abychom se s nimi jednou setkali.

**Na aktuální téma...**

## **Jak je to doopravdy?**

**Přečetli jsme:**

**Katolický týdeník 32/97**

Našeho čtenáře, jehož jsme již citovali, a mnohé další mrzí zejména to, že vidí překážky, bránící tomu, abychom se všichni, kdo jsme pokřtěni, shromažďovali kolem jednoho stolu Páně. Musíme nejprve říci, že můžeme mnohem více, než si většina katolíků myslí. Co katolická církev o této otázce říká, najdeme v Direktáři o provádění ekumenických principů a norem. Kdo potřebuje znát detaily, najde je tam. Tyto poznatky doplňuje pozorování praxe, např. smíšená mnišská komunita v Taizé. Naši biskupové nevypracovali podrobnější pokyny, jak vybízí čl. 130 direktáře. V zásadě můžeme křesťanům jiných církví poskytnout pohostinství u stolu Páně. Někdy se vyžaduje, aby nějak projevil katolickou víru ohledně eucharistie (což zajisté neznamená, že musí odsouhlasit nějaké dobové podmíněné, např. scholastické formulace). Direktář nás také varuje před tím, abychom nevyužívali účasti jiných křesťanů na našich svátostech k jejich přetahování do katolické církve.

(Zdůraznění v textu - redakce Světla)

Co říká direktář:

spoluúčast na svátostném životě, zvláště pak eucharistii

a) Spoluúčast na svátostném životě s členy různých východních církví

122. Mezi katolickou církví a těmi východními církvemi, které s ní nejsou v plném společenství, stále existuje úzké společenství ve věcech víry<sup>125</sup>. Navíc “slavením eucharistie Páně se tak v těchto jednotlivých církvích buduje a roste Boží církev”, a “i když odloučené, mají (tyto církve) pravé svátosti a především, vlivem apoštolské posloupnosti, mají kněžství a eucharistii...<sup>126</sup> To dává eklesiologickou a svátostnou půdu pro to, aby - podle chápání katolické církve - bylo možné jistou spoluúčast na liturgické bohoslužbě, dokonce i eucharistii, s těmito

církvemi povolit, ba k ní i povzbudit “za vhodných okolností a se schválením církevní autority. 127 Je však známo, že východní církve vzhledem ke svému eklesiologickému chápání mívají v této věci restriktivnější kázeň, kterou by měli respektovat i ostatní. Pastýři by měli věřící pečlivě poučit o vlastních příčinách tohoto způsobu spoluúčasti na liturgické bohoslužbě a o různé kázni, která v tomto ohledu může existovat.

123. V případě potřeby či v zájmu ryzího duchovního prospěchu a za předpokladu, že je vyloučeno nebezpečí omylu či lhostejnosti, je legitimní, aby kterýkoliv katolík, pro kterého je fyzicky nebo morálně nemožné obrátit se na katolického kněze, přijal svátost smíření, eucharistie a pomazání nemocných od kněze některé východní církve. 128

124. Katolík, který si přeje legitimně přistoupit k přijímání s východními křesťany, musí v nejvyšší možné míře respektovat východní kázeň a zdržet se přijímání, pokud daná církev vyhrazuje svátostné společenství svým vlastním členům a vylučuje ostatní.

125. Katoličtí udělovatelé udělují dovoleně svátost smíření, eucharistii a pomazání nemocných členů východních církví, jestliže o tyto svátosti z vlastní svobodné vůle požádají a jsou řádně připraveni. V těchto konkrétních podmínkách by se měl brát náležitý zřetel na kázeň východních církví platnou pro jejich věřící a předejít každému náznaku prozelytismu. 129

## **b) Spoluúčast na svátostném životě s křesťany jiných církví a církevních společenství**

129. Svátost je aktem Krista a Církve skrze Ducha. 130 Její slavení v konkrétní komunitě je znamením reálné jednoty ve víře, modlitbě a životě společenství... Eucharistické společenství je tak neoddělitelně spjato s plným církevním společenstvím a je jeho viditelným vyjádřením.

Zároveň katolická církev učí, že křtem jsou členové jiných církví a církevních společenství přivedeni k reálnému, i když nedokonalému společenství s katolickou církví. ...Eucharistie je pro pokřtěné duchovní potravou, která jim umožňuje překonávat hřích a žít vskutku životem Kristovým, být do něho hlouběji vštěpováni a mít hlubší účast na celé ekonomii Kristova tajemství.

A právě ve světle těchto dvou základních principů, které musíme vždy brát v úvahu společně, povoluje katolická církev obecně přístup ke svému eucharistickému společenství a ke svátosti smíření a pomazání nemocných pouze těm, kdo sdílejí její jednotu ve víře, v modlitbě a životě církve. 133 Ze stejných důvodů pak také uznává, že za určitých okolností, výjimečně a při dodržení určitých podmínek může být křesťanům jiných církví a církevních společenství přístup k těmto svátostem povolen či dokonce doporučen. 134

130. V případě nebezpečí smrti smí katoličtí udělovatelé udělit tyto svátosti při dodržení podmínek uvedených níže (131). V jiných případech se důrazně doporučuje, aby diecézní biskup s přihlédnutím zásadám, které v této záležitosti připravila biskupská konference či synoda východních katolických církví, vypracoval všeobecné zásady pro posuzování vážné a naléhavé potřeby a pro ověřování podmínek zmíněných níže (č. 131). 135 Katoličtí udělovatelé budou posuzovat individuální případy a udělit svátosti pouze podle těchto vypracovaných norem. Jinak se budou řídit zásadami tohoto direktáře.

131. Podmínky, za kterých může katolický udělovatel udělit svátost eucharistie, smíření a pomazání nemocných pokřtěné osobě, která se nalézá ve výše zmíněných okolnostech (č. 130), jsou tyto: daná osoba nemůže naplnit svou touhu po svátosti u udělovatele své církve či církevního společenství; sama o svátost požádá; o těchto svátostech projeví katolickou víru a je řádně připravena. 137

## **Direktář k provádění ekumenických principů a norem**

Papežská rada pro jednotu křesťanů, schváleno Janem Pavlem II. 25. března 1995

125 srov. Unitatis redintegratio

126 tamtéž 15

127 tamtéž

128 srov. KCP kán. 844,2

129 srov. KCP kán. 844,3 č. 10

130 srov. KCP kán. 840

131 srov. UR 3

132 UR 22

133 srov. UR 8; KCP kán. 844

134 srov. KCP kán. 844,4

135 O připouštění jiných křesťanů k eucharistickému společenství v katolické církvi (1972);  
Výklad k této instrukci (1973)

137 srov. KCP 844,4

### **Co říká kodex kanonického práva:**

K8non 844 § 1: Katolický udělovatel smí udělovat svátosti jen katolickým věřícím; stejně tak katoličtí věřící smějí přijímat tyto svátosti pouze u katolického udělovatele. Pro zvláštní okolnosti platí § 2, 3 a 4 tohoto kánonu a kánon 861, § 2.

§ 2: Jestliže to vyžaduje nutnost, nebo skutečná duchovní potřeba k tomu radí a je vyloučeno nebezpečí omylu nebo indiferentismu, je dovoleno věřícím, kteří z fyzických nebo morálních důvodů nemohou vyhledat katolického udělovatele, přijmout svátost smíření, eucharistie a pomazání nemocných od nekatolického udělovatele, v jehož církvi jsou tyto svátosti právoplatně udělovány.

§ 3: Katolický udělovatel smí udělit svátost smíření, eucharistie a pomazání nemocných příslušníků východních církví, které nejsou v plném společenství s katolickou církví, když o to požádají a když jsou náležitě disponováni; totéž platí pro příslušníky jiných církví, kteří podle úsudku Apoštolského stolce jsou, pokud jde o svátosti, ve stejném postavení jako východní církve.

§ 4: V nebezpečí smrti nebo v případě jiné těžké nouze vymezené výslovně diecézním biskupem nebo biskupskou konferencí může katolický udělovatel udělit tyto svátosti i jiným křesťanům, kteří nejsou s katolickou církví v plném společenství, jestliže nemohou vyhledat udělovatele svého společenství, požádají o to a jsou, pokud jde o tyto svátosti, poučení o katolické víře a náležitě připraveni.

§ 5: Pro případy, které jsou jmenovány v §§ 2, 3 a 4, může diecézní biskup nebo biskupská konference, ale vždy po poradě s odpovědnou autoritou příslušné nekatolické církve nebo společenství, vydat všeobecné pokyny.

### **Žádná libovolná družná hostina**

Arcibiskup Karel Braun z Bamberku potvrzuje církevní NE k tzv. "společnému přijímání" (Interkommunion).

Arcibiskup Braun v okružním listě kněžím své diecéze potvrdil, že nadále trvá negativní postoj církve ke společné eucharistii s jinými křesťanskými vyznáními.

"Ani světový svaz luteránských církví ani římskokatolická církev nevidí v současné době možnost dospět ke společnému chápání apoštolské víry a vyhlásit tak jednotu eucharistickou a jednotu církevního společenství."

V doprovodném dopise ke svému listu píše arcibiskup Braun, že mnoha křesťanům se zdá,

že ekumenické hnutí postupuje pomalu. Tato netrpělivost je pochopitelná především u těch, kteří rozdělení křesťanů sami bolestně zakoušejí ve svém životě, tedy ve smíšených manželstvích.

Rány rozdělení není možno jen tak lacino přelepit. Je třeba mít na vědomí, že podle katolického, pravoslavného a anglikánského chápání obdařil Kristus svou církev určitými vlastnostmi, které nepodléhají pravomoci věřících. K nim patří společné vyznání víry, svátosti a úřad církve. “My katolíci nejsme zplnomocněni k tomu, abychom odporovali této vůli našeho Pána.”

Braun poukazuje na existující rozdíly v chápání církve, v katolické a protestantských církvích. Evangelické církve jsou toho názoru, že biskupský úřad nepatří k podstatě církve, a tedy tento úřad podle nich nezprostředkuje jednotu církve. V evangelické zbožnosti nemá večere Páně základní význam pro existenci církve, jak je tomu v katolické církvi.

Braun zdůrazňuje, že podmínky pro slavení eucharistie a důsledky přijímání eucharistie nejsou lidsky církevními ustanoveními. Vycházejí přímo z vůle zmrtvýchvstalého Pána. Eucharistie není žádná libovolná společná hostina lidí, kteří jsou spolu v přátelském vztahu, nýbrž je to naplnění vůle a odkazu Ježíše Krista.

Jednota vyznání je konec konců dílem Božím, říká arcibiskup Braun. Podle katolického pojetí není jednota pouhým smířením rozdílných vyznání, která zůstávají od sebe oddělena, ani pracovním sdružením vyznání, která jdou každé svou cestou. Nejde ani o pouhé zdvořilé soužití různých skupin, nýbrž o viditelné společenství v rámci jediné církve. To samozřejmě nevyklučuje, že vytoužená jednota bude spojena s určitou pluralitou forem v právní, kázeňské a liturgické (nikoliv však věroučné) oblasti.

Podle -sks-

*1 Liturgická rozmanitost může být zdrojem obohacení, ale může také vyvolávat napětí, vzájemné nepochopení a dokonce i rozkoly. Je jasné, že rozmanitost v této oblasti nesmí škodit jednotě. Nemůže se projevat jinak než ve věrnosti společné víře, svátostným znamením, která církev přijala od Krista, a ve věrnosti hierarchickému společenství. (KKC 1206)*

Z uvedeného vyplývá, že se v současné době v žádném případě nemůže jednat o “poskytování pohostinství” společným přistupováním katolíků a evangelíků k svatému přijímání při katolické bohoslužbě ani naopak evangelíků a katolíků k večeri Páně při evangelické bohoslužbě. Pokud jsme toho někdy svědky, jde o hrubé a nezodpovědné porušování církevní kázně.

Poznámka: Aby se předešlo nedorozumění, slušelo by se, aby Katolický týdeník jasně a nedvojznačně vyložil svým čtenářům, co rozumí pod pojmem nějaké dobově podmíněné, např. scholastické formulace týkající se svátostí, jmenovitě pak eucharistie.

## Na pomoc výchově

### Nesmíš lhát!

Děti cítí dobře rozpor mezi slovy a skutky svých rodičů.

Je už otřepanou pravdou, že rodiče mohou přivést své děti jen k takovým cílům, které jim samým leží na srdci. Otec a matka nemají například morální právo požadovat od dětí pravdomluvnost, jestliže sami nemilují pravdu; neboť děti cítí velmi dobře rozpor mezi slovy a skutky svých rodičů.

K tomu jeden příklad. Paní Bajerová zahlédne z okna, že se blíží k domu známá, se kterou by nerada mluvila. Když se skutečně ozve zvonek, pošle matka svou dcerku, aby šla ke dveřím a řekla příchozí, že maminka není doma.

Dítě, které bylo takto zneužito, si ukládá do paměti, že lež je osvědčený prostředek, jak si může člověk snadno a rychle pomoci z nepříjemné situace.

Povzbuzeno matčíným příkladem zvykne si děvče záhy sáhnout v choulostivých situacích po lži. Poučilo se u své matky: bez lži se v životě neobejdeme.

A k tomu přistupuje ještě další okolnost. Děvče dojde po nějakém čase k přesvědčení, že

bez lži není možno vyjít ani se svými rodiči. Zachová se k nim podobně, jak oni se zachovali k jiným lidem. Nabízí se mu i ve styku s nimi podobná pomůcka: lež.

Konkrétně to znamená: rodiče, kteří nejsou vždy čestní, nesmí se divit, když jejich dítě také lže. Je velmi důležité, aby otec i matka celou svou osobu stáli vždy za pravdou a obstáli před sebou i před dětmi. Jinak se jejich děti stanou nedůvěřivými.

R. Abeln

## Svatý Martin

### Rytíř milosrdenství

Wilhelm Hühnermann

### Ztracený ráj

V červenci roku 326 slavil garnison v Sabarii v plné parádě dvacáté výročí dne, kdy byl Konstantin svými oddíly provolán za císaře. Se zářícíma očima přihlížel devítiletý Martin, když jeho otec cválal na ohnivém hřebci v čele švadrony ve skvělé uniformě, s pancířem třpytícím se na slunci, se zlatou helmou s červeně obarvenými žíněmi. Mával mu s dětskou pýchou a výskal do zvuků trumpet, plechů a rohů.

Večer se důstojníci kohorty sešli na slavnostní večeři v domě tribuna. V radostném hovoru seděli v atriu u vybraných jídel a zvedali poháry na zdraví velkého císaře. Blížila se půlnoc, když tribun povstal.

“Přátelé,” začal, když se hluk trochu ztišil, “musím vám oznámit důležitou novinu. Naposledy jsem uprostřed vás. Dopis od císaře mi nařizuje opustit Sabarii a převzít komando gardových jezdců v Ticiniu. Nemusím vám říkat, jak těžce se loučím se svými starými přáteli ve zbrani, ale doufám, že za několik let se k vám vrátím. Zvedněme tedy pohár a pijme na naše staré, v mnoha bitvách vyzkoušené kamarádství!”

Důstojníci se zaraženě dívali jeden na druhého. Milovali a ctili svého velitele, vždyť znali jeho ryzí, bezvadný charakter, jeho přímou a poctivou, jeho neoblomnou spravedlnost, jeho statečnost, jeho vynikající vojenské schopnosti. Už víc než deset let vedl kohortu sabarských jízdních kopiníků a udělal z ní elitní jednotku, které sám císař projevoval uznání.

“Ty nás chceš opustit?” koktal primipil Cornelius Sextus. “U Boha, to se mi nemůže líbit. To je chmurný den naší kohorty.”

“Dies ater! - Černý den!” křičel požívačný Publius Crassus a srkaje vyprázdnil svůj pohár. “Musím utopit bolest, ale vlastně bychom ti měli přát štěstí, tribune. Jdeš do slunné Itálie a my tady můžeme zkysnout ve špinavé provincii mezi samými barbary.”

“Zamiloval jsem si Panonii jako svou vlast,” odpověděl tribun s nevolí. “Země, za kterou jsem prolévali krev v tolika těžkých bitvách, přestala být cizí provincií. Miluji Sabarii a její statečné jezdce.”

“Kdy nás opustíš?” zeptal se jeden ze setníků.

“Už za pár týdnů. Přiznám se vám, kamarádi, že nemám radost z přeložení do Ticinia, i když bych si toho měl vážit jako projevu císařské přízně. Ale neopouštím vás bez útěchy. Jeden z nejstatečnějších důstojníků legie převezme vedení kohorty, můj starý spolubojovník, primipil Cornelius Sextus. Mám čestný úkol oznámit vám jeho povýšení na válečného tribuna.”

“Ať žije tribun Cornelius Sextus!” volali důstojníci a tlačili se kolem nového velitele.

“To musí být omyl!” skromně se bránil Cornelius. “Nezasloužím si takové vyznamenání.”

“Kdo by si je měl zasloužit, ne-li ty?” smál se Florus a podal ruku starému příteli ve zbrani. Jediný, komu se nepodařilo skrýt svou nevolí, byl Publius Crassus.

“Tomu říkám rychlá kariéra,” blekotal ztěžklým jazykem. “Setník, primipil a teď dokonce tribun! To všechno za několik měsíců. Musíš mít dobré vztahy s legií, vojevůdcem a císařským dvorem. Ale nakonec to není žádný zázrak. Jsi přece křesťan a křesťanům jsou dnes v našem zchátralém impériu přístupná nejvyšší místa.”

“Dej si pozor na jazyk!” ostře zvolal Florus.

“Přece je to pravda, co říkám!” rozčiloval se Publius Crassus, nedbaje na varování představeného. “Dříve házeli křesťany jako zrádce státu bestiím, dnes jsou nejlepšími přáteli císaře. Dokonce i nový prefekt města Říma, Acilius Severus, je křesťan. Proč bychom tedy měli žasnout nad rychlou kariérou našeho přítele Cornelia?”

“Víš velmi dobře, Publie,” odpověděl nový tribun mírně, “že jsem byl křesťanem, už když nás pro naši víru s nadáváním a s hanbou vyhazovali z armády, a víš také, jaký nesmysl je to, co mluvíš. Jsem obyčejný voják a nemám vůbec nic společného se dvorem císaře. Mluví z tebe víno, a proto ti odpouštím a doufám, že i v budoucnu zůstaneme dobrými kamarády.”

“Jak ušlechtilé od tebe, můj velkomocný tribune!” posmíval se setník. “Možná se teď taky stanu křesťanem, pak to dotáhnu nakonec aspoň na primipila.”

“Zakazuji ti, už ani slovo!” zahřměl Florus a Publius Crassus skutečně pod jeho hněvivým pohledem zmlkl a snažil se utopit zlost ve víně.

Ale dobrá nálada už byla pryč a pán domu brzy propustil hosty, jen svého nástupce pozdržel.

“Ještě na slovíčko, Cornelié!” řekl kráčeje s ním ke studni, na kterou se oba posadili. “Rád bych ti srdečně poblahopřál k povýšení a doufám, že ti Publius Crassus nezkazil radost svým žvaněním.”

“Byl opilý a nevěděl, co říká,” odpověděl nový tribun. “Ale proč zrovna mně se dostalo cti být tvým nástupcem, to skutečně nechápu.”

“Zasloužíš si toto vyznamenání víc než kterýkoli jiný důstojník mé kohorty. Ostatně měl jsi přímlovce u prefekta legie.”

“Přímlovce? Kohopak?”

“Mě! Myslíš, že jsem zapomněl, jak jsi mi u Adrianopole zachránil život?”

“To jsi udělal i ty pro mne, tribune, ale to mi ještě nedává schopnost vést legii.”

“Proč tak skromně, příteli? V každém případě teď víš, že za své povýšení nevděčíš své křesťanské víře.”

“Ty pohrdáš mým náboženstvím,” smutně odpověděl Cornelius.

“Ctím bohy, jak mě to učili od nejranějšího dětství. Zůstanu jim věrný, i kdybych byl posledním Římanem, který k nim zvedá ruce, a doufám velmi, že i můj syn bude následovat mého příkladu.”

“A kdyby se přece jednoho dne stal křesťanem?”

“Pak by už nebyl mým synem,” hněvivě ze sebe vyrazil Florus.

“To jsou tvrdá slova, tribune! Smýšlel bys jinak, kdybys znal Boha, ke kterému se modlím.”

“Nechci se teď s tebou přít. Jsi můj přítel, i když ohýbáš kolena před Ukřižovaným. To nikdy nebudu moci pochopit; protože v mých očích, odpusť mi, Cornelié, je křesťanství náboženstvím otroků, nedůstojné svobodného muže, a což teprve římského důstojníka.”

“Kéž by Bůh dal, abych ti mohl otevřít oči, abys poznal, jak málo si má víra zaslouží něco takového!” vzdychl Cornelius. “Nepřestanu se modlit, aby ti Bůh dal milost pravého poznání. “Vím, že to myslíš dobře,” smál se Florus. “Ale i ty by sis mohl vážít věrnosti, kterou až do posledního dne zachovám svému náboženství.”

“Vážím si jí, tribune, vážím si jí tisíckrát víc než ctižádosti jistých kariéristů, kteří se dnes na mnoha místech tlačí ke křtu. Vůbec bych se nedivil, kdyby i Publius Crassus obrátil kabát.”

“Ale už o tom nemluvme!” pokývl Florus. “Mám ještě něco jiného na srdci. Jak víš, naši synové jsou nerozluční přátelé a velmi si přejí, aby i v budoucnu zůstali spolu. Dovolil bys svému synovi jet s námi do Ticinia? Pedagog Ariston by je oba vyučoval tak jako dosud.”

Cornelius udiveně vzhlédl.

“Tvůj návrh mě překvapuje,” řekl váhavě.

“Máš pochybnosti?”

“Upřímně řečeno, ano! Můj syn je křesťan a chtěl bych, aby i v budoucnu zůstal věrný své víře. V žádném případě by se mu v Ticiniu nesmělo bránit v konání náboženských povinností.”

“Na to máš mé slovo! Může navštěvovat bohoslužbu, kdykoli bude cítit, a nestrpím, aby ho kvůli jeho vyznání někdo urážel.”

“Za těchto podmínek souhlasím a přiznávám se, že mě tvůj návrh zbavil velké starosti. Nevím, kde bych pro něho v Sabarii našel vhodného učitele.”

“Budu se o něho starat jako otec, spolehni se, příteli!” odpověděl Florus a podal ruku starému spolubojovníku. “Ostatně doufám, že se brzy vrátím do Sabarie. Loučení se synem tedy nebude na dlouho.”

*Jsmo zde, abychom plnili Boží vůli. Já jsem povolán, abych byl něco vykonal nebo byl něčím, k čemu nikdo jiný není povolán; mám svoje místo v Božím plánu na Boží zemi, které nemá nikdo jiný. Přenesl na mne určitou část svého díla, kterou nesvěřil nikomu jinému. Mám svou vlastní úlohu, své jedinečné poslání.*

*Kardinál Newman*

## **Ve sjednocující se Evropě**

### **Postřehy delegáta II. evropského ekumenického shromáždění ve Štýrském Hradci**

II. evropské ekumenické shromáždění představuje nesporně jednu z největších událostí posledních let. Sešlo se zde více než 11 tisíc účastníků, především mladých, příslušníků různých církví, 350 delegátů episkopátů různých zemí a různých křesťanských církví. Práce delegátů se soustřeďovala jednak v plenárních zasedáních, jednak v pracovních skupinách. Struktury pracovních skupin byly velice různorodé. Byli v nich duchovní různých vyznání, muži i ženy různých národností. Co jednotlivé skupiny spojovalo, byl především společný jazyk.

Hlavní heslo shromáždění Smíření - Boží dar a pramen nového života se uplatňovalo jako vůdčí myšlenka v evropském kontextu. Náš kontinent byl a je vystaven proměnám. Často se zde zdůrazňovala potřeba, aby se křesťané angažovali v procesu sjednocování Evropy. Převládá dojem, že problémy politické a sociální převažují nad teologickou argumentací. Ekumenický proces není možno realizovat pouze na základě evropských struktur. Je zde totiž vážná otázka: Co se zeměmi na Východě? Mezi těmi, kdo nás upozornil na tento opomíjený náboženský rozměr Východu, byl arménský katolikos Karenin I. Evropské národy potřebují smíření. Ten proces již začal. Příkladem může být smír mezi německým a polským národem, který iniciovala katolická církev následovaná také dalšími církvemi.

Není však možno se zastavit pouze u smíření v rovině horizontální. Smíření má hlubší rozměr. Proto např. proces smíření se nemůže vyhybat otázkám svátostí, které jsou tak živé v katolické a v pravoslavné církvi. Na tom místě chci upozornit na velkou účast bratří z pravoslavných církví (z Ruska, Běloruska, Ukrajiny, Rumunska a Bulharska).

Nejvíce diskutovaným problémem (často velice vzrušeně) byla otázka žen a jejich místa v církvi. Opakovaně a často velice emocionálně se zdůrazňovalo, jakých křivd se údajně dopustily církve na ženách. Převládaly aspekty emancipační, takže vůbec se nemluvilo o kladném obrazu ženy v církvi jako sestry a matky. Spojoval se s tím i aspekt ekologický: téma ženy se brzy přeneslo do tématu ochrany přírody.

Bylo toto shromáždění potřebné? Určitě. Mám-li to vyjádřit jedním slovem, pak to nejcennější bylo právě “setkání”. V procesu smířování je setkávání velmi důležité.

Pravoslavný arcibiskup z Tirany Anastasios pevně věří, že jednota křesťanů v Evropě je možná. Vyprávěl o vzácné spolupráci křesťanů v průběhu posledních albánských událostí.

Ještě jeden postřeh. Snad nikdy nebyly kostely ve Štýrském Hradci tak přeplněny jak v tomto týdnu. Atmosféra setkání se přenesla všude: do ulic a na náměstí. Charakteristický odznak probouzel srdečnost, navazování dialogu mezi lidmi, kteří se setkali zcela náhodně. Stromečky instalované ve stanech, na které se zavěšovaly stužky a obrázky jako znamení modlitby za ty, kteří zůstali doma, se rychle zaplňovaly. Byly stále více barevnější. Proto byl Hradec potřebný. Stálo to za to být u toho.

Nyní je třeba myšlenku smíření přenést do všech církví, skupin a národů. K tomu se cítí zavázáni všichni účastníci.

P. dr. J. Gérski  
Gosc niedzielny

*II. evropské ekumenické shromáždění začalo ve Štýrském Hradci v Rakousku večerem "Pobožnost naděje" na hlavním náměstí. Zahájení provedli moskevský patriarcha Alexij II. a milánský arcibiskup kardinál C. M. Martini. Jak zdůraznil Martini, Setkání se pohybovalo především v rovině etické, nikoliv dogmatické.*

*Svatý stolec zastupoval kardinál Roger Etchegary, anglikánskou církev arcibiskup Georg Carey, arménskou církev patriarcha Karenin I. Svá poselství poslali Shromáždění papež Jan Pavel II. a ekumenický patriarcha cařihradský Bartoloměj I.*

*Setkání bylo zakončeno 29. června ekumenickou pobožností v městském parku.*

*Nemáme jiné důležitější poselství, než to, že Bůh nás bezvýhradně a bezpodmínečně miluje. Musíme však tím, jak pomáháme druhým, dokázat, že je to pravda.*

*Kdo říká, že přišlo Boží království, ale sám se neobětuje pro bližního, který je v nouzi, dělá z tohoto poselství pouze krásnou myšlenku.*

*Kdo se o svůj život dělí s druhým, nemůže však zamlčet, co se o Pánu dověděl: lidské štěstí se zakládá na vládě milující Boha.*

*To všechno musíme zdarma rozdávat, poselství i pomoc, protože to všechno jsme od Boha zdarma obdrželi.*

*Petr Hinsen*

## **Dopis nemocným - srpen 1997**

**Drazí nemocní,**

nemohu jinak, ale musím se vrátit ve svém dopise k té veliké katastrofě, která postihla naši zemi. Možná, že mnozí z Vás jste byli přímo osobně účastni oněch záplav, i Vy jste třeba museli být evakuováni, nebo mezi těmi, kteří přišli o všechno, byli i Vaši nejdražší. Ale i když jste vše prožívali jen u obrazovek nebo z doslechu, jistě jste byli stejně otřeseni jako já. Když jsem se dívala z okna na ty temné mraky, když jsem viděla pod sebou ulici změněnou ve valící se řeku, stále se mi vynořovalo v mysli jediné slovo - potopa. Tak asi začínala potopa! A když později začala voda opadávat a zanechávala za sebou jen vymleté chodníky a vyvrácené cesty, pokryté bahnem a kalem, když lidé začali ze zatopených bytů a sklepů vynášet před domy všechny ty promáčené a poničené věci i se vším tím harampádím, jaké se časem ve sklepech nahromadí - tu mně napadlo: Kéž bychom tak teď všichni vynesli i ze svých srdcí a ze svých duší všechno to harampádí, všechno to bahno a kal, co se tam usadil. A když jsem pak viděla poničené a zřícené domky, viděla to němé zoufalství a slyšela reakce mnohých, uvědomila jsem si jediné:

Jak strašná je Boží láska, když se postaví na cestu naší spásy. Trhá nás, drtí, jen abychom se neztratili. A neztratit se, to znamená z naší strany - pochopit. Pochopit, že není dovoleno beztrestně si zahrávat či dokonce opovrhovat Boží láskou. Pochopit, že bez Boha není možné žít a kdo utíká od něho, padne.

Jenže - pochopíme to někdy? Jak bychom pak mohli říkat: Bůh neexistuje - nebo - kdyby byl Bůh, tak by to nepřipustil? Proč je člověk tak zatvrzelý, že se nedá žádnou výstrahou a žádným znamením poučit? Místo abychom se tázali: Proč je tolik utrpení na světě? Proč trpí nevinní? Proč tyto záplavy? - Neměli bychom se spíše ptát: Proč tolik pýchy, která si myslí, že Bůh není a člověk je pánem světa? - Proč tolik nenasytné chamtivosti, která chce mít všechno a za každou cenu? - Proč tolik sobectví, že se nebojíme zabíjet nenarozené děti?

Kdy pochopíme, že vysokánská hora lidského utrpení na zemi je zapříčiněna především hříchem člověka. Jeho pýchou, jeho sobectvím, jeho násilím, které páchá jak na svých bratřích,

tak na přírodě. Ohromné katastrofy, povodně, všechny ty ekologické poruchy, války, vzpoury mají příčinu v neposlušnosti člověka vůči jasným a prostým Božím zákonům, daným přírodě a životu. Člověk se trestá sám svou zlobou, vlastníma rukama si připravujeme svůj zánik. Ať jsou to drogy, ať je to AIDS, ať to jsou vymírající lesy, páchnoucí moře či řeky bez ryb, všechno má na svědomí člověk, protože nepřijímá Boha, soulad Boha a jeho krásu. Bůh nás netrestá, Bůh nás miluje! Bůh na nás nesesílá utrpení, ale my si je přímo vynucujeme. Jakkoliv se nám to zdá být kruté, Pán - po svých zkušenostech s námi - ví, že nejúčinnější způsob, jak nás zastavit a vzpamatovat, je bolest. Bolest, zakoušená na vlastním těle, na vlastní kůži, je to poslední, co nás ještě může zachránit a přivést zpět k podstatě našeho bytí - k Bohu!

Jak je to ale těžké pochopit v takových situacích, že právě nyní je Bůh nejbližší a čeká na naše zavolání. I opravdu věřící prožívají těžkou krizi víry. Modlete se za ně, ať Pán upevní jejich víru tak, aby i v této přetěžké zkoušce dokázali říci spolu s Jobem: "Hospodin dal, Hospodin vzal, jméno Hospodinovo buď požehnáno." Stanou se tak pravými svědky živého Boha, který - "vlastního Syna nešetřil, ale za nás za všechny ho vydal". Vyprošuje jim tuto neochvějnou víru, aby znovu našli naději. Celým srdcem musíme však také prosit za ty, kteří víru dávno ztratili nebo ji ani neměli. A těch je většina. Kde mají hledat naději nad troskami svých zbořených domů, nad ztrátou všeho, co měli? Jedině naše konkrétní, hmatatelná, opravdová láska je může zbavit beznaděje a zoufalství. Proste tedy, milovaní, sílu a odvahu jak pro ty nešťastné, tak i pro ty, kteří chtějí a mohou pomáhat, aby tak činili obětavě, nezištně - jako by to činil On. A hlavně ať vydrží i pak, až opadne nejen voda, ale i všeobecný zájem veřejnosti.

Moc Vás zdravím.

Sestra Pavla.

### **Nejstarší kněz na světě**

Sion: Sta let se dožil P. Lucien Ecoeur, nejstarší kněz na světě. Žije v kapucínském klášteře ve švýcarském Sionu. Před 80 lety vstoupil do kláštera řádu Menších bratří kapucínů - větve františkánského řádu, který založil sv. František z Assisi.

### **Matka Tereza zpět v Kalkatě**

Kalkata: Matka Tereza se sem vrátila po devítidenním pobytu v Evropě a USA. Šestaosmdesátiletá nositelka Nobelovy mírové ceny řekla po příletu novinářům, že se jí vede velmi dobře. Její cesta byla úspěšná, pokračovala. Setkala se na ní i s papežem Janem Pavlem II., kterému představila svou nástupkyni ve vedení Misionárek lásky sestru Nirmalu. V USA matka Tereza obdržela vysoké vyznamenání Kongresu. Kromě toho se zúčastnila slavnosti přijetí nových členek řádu.

### **Papež pozván do Chile**

Santiago de Chile: Papež Jan Pavel II. se zúčastnil na podzim 1998 celoamerického setkání v Chile. Novinářům to sdělil P. Rodrigo Tupper, který má na starosti duchovní péči o mládež v místní arcidiecézi. Setkání proběhne ve dnech 6. - 11. října příštího roku za účasti asi půl milionu mladých ze Severní a Jižní Ameriky. Papež toto setkání buď zahájí nebo ukončí. Vatikán účast papeže zatím nepotvrdil. Jana Pavla II. pozvali k návštěvě Eduardo Frei a kardinál Carlos Oviedo Cabada. Naposled navštívil papež Chile v dubnu 1997.

### **Salesiánská slavnost ve Fryštáku**

Praha: Ve Fryštáku u Holešova - kolébce salesiánů v naší zemi - se konala 26.7. slavnost složení trvalých slibů v Kongregaci salesiánů Dona Boska. Do rukou provinciála P. Benna Beneše složili řeholní sliby: Václav Čunek, Jan Horký, Antonín Nevola a Pavel Tichý.

Salesiáni po vzoru svého zakladatele - italského kněze Jana Boska - pečují o mládež, především problemickou a zanedbávanou. Přímou ve Fryštáku v Domě Ignáce Stuchlého

celoročně probíhají pod vedením P. Michaela Martinka výchovné a vzdělávací programy pro mladé, je zde možnost skupinových a individuálních pobytů a v současné době jsou některé zdejší prostory uvolněny pro záchranné akce po povodních.

### **Salesiáni pomáhají v Bulharsku**

Praha: Provinciál českých salesiánů P. Benno Beneš se 19.7. vrátil z návštěvy Bulharska, kde mj. jednal s velvyslancem ČR v Bulharsku Petrem Pospíchálem o působnosti salesiánských misionářů, další humanitární pomoci a administrativních záležitostech - např. placení vysokých poplatků při každoročním prodlužování pobytu salesiánů. Kromě setkání s velvyslancem Slovenské republiky Dr. Draveckým, který je v úzkém vztahu k českým salesiánům v misii, proběhlo jednání s chotí německého velvyslance paní Metzgerovou. Šlo o převzetí léků z misijního podpůrného díla salesiánů v Bonnu. Jednalo se také o další spolupráci a o podporu českých salesiánů v poskytování pomoci místnímu obyvatelstvu.

Další oficiální jednání proběhla se sekretářem starosty města Kazanlaku, s ředitelem místní nemocnice, s ředitelkou Charity v Burgasu a se sofijským exarchou Mons. Christm Proykovem. Při této příležitosti pozval provinciál P. Beneš sofijského exarchu do ČR v souvislosti s ukončením jubilejního roku 70leté přítomnosti salesiánů v Čechách a na Moravě. Proykov pozvání přijal.

### **Předběžné údaje o škodách na církevním majetku**

Praha: Na základě informací odboru církví Ministerstva kultury ČR uvádíme předběžné dohady škod na církevním majetku v oblastech postižených povodněmi:

#### **Olomoucká ardiecéze**

Uherské Hradiště: kostel sv. Františka (základy, klenba, podlaha, stěny - 35 mil. Kč); fara (základy, podlaha - 500 tis. Kč); františkánský kostel (statika - 3,5 mil. Kč); Staré Město u Uherského Hradiště: kostel sv. Michaela (statika - 5,5 mil. Kč); Litovel: kostel sv. Marka (statika, střecha, podlaha, věž - 5,5 mil. Kč); kostel sv. Filipa a Jakuba (statika, podlaha - 3,5 mil. Kč); kaple sv. Jiří (statika, klenby - 2,5 mil. Kč); fara (střecha, základy - 2 mil. Kč); Rozvadovice: kostel Nejsvětější Trojice (podzákladí, podlaha - 3 mil. Kč); Olomouc: kostel sv. Filipa a Jakuba (podlaha, statika - 4,5 mil. Kč); Olomouc: klášter a kostel řádu dominikánů (podlahy, statika - 1,5 mil. Kč); Přerov: kostel sv. Vavřince (statika, podlaha - 2,5 mil. Kč); Ostrožská Nová Ves: kostel sv. Václava (mobiiliář - 500 tisíc Kč); Leština: kaple (200 tisíc Kč); Žalkovice: fara (podlahy, sklepy - 500 tisíc Kč)

#### **Ostravsko-opavská diecéze**

Ostrava Hrušov: kostel sv. Františka a Viktora (interiér - 600 tisíc Kč); Starý Bohumín: kostel Narození Panny Marie (interiér - 250 tisíc Kč); Bohumín-Šunychl: kostel (interiér - 150 tisíc Kč); Bohumín-Pudlov: kostel (interiér - 150 tisíc Kč); Bohumín-Kopytov (kostel - 150 tisíc Kč); Opava: kostel Nejsvětější Trojice (interiér - 300 tisíc Kč); Krnov: kostel minoritů (interiér - 1,5 mil. Kč); Ostrava-Přívoz: klášter Kongregace sester sv. Františka (kotelna, interiér - 500 tisíc Kč); Bohumín: klášter Kongregace sester Služebnic Nejsvětější Panny Marie (kotelna, interiér - 520 tisíc Kč); Kongregace Milosrdných sester III. řádu sv. Františka - klášter v Opavě (fasáda, dlažba, interiér - 900 tisíc Kč); klášter v Uherském Hradišti (fasáda, dlažba, interiér - 410 tisíc Kč)

Poškozených budov jednotlivých církví je asi 40, první celkový odhad škod je přibližně 90 milionů Kč.

### **Eucharistický kongres**

47. mezinárodní eucharistický kongres se bude konat v r. 2000 v Římě. Oznamil to vatikánský mluvčí J. Navarro-Valls  
-čbk-

**Alžírsko je zachváčeno divokou a bláznivou vlnou terorismu smrti**, který má vyplenit nešťastný národ. Při posledních masakrech zahynulo 111 civilních osob. Je to dílo islámských fundamentalistů. K masakrům došlo mezi sobotním večerem a pondělkem ráno v oblastech Blida, Ain Delfa a Cabilia. V neděli přepadli bandité autobus. Osm cestujících bylo zabito, sedm zraněno, L'Osservatore mluví doslova o posedlosti smrtí. Zběsilí vrahové se vyznačují krutostí, která nemá obdoby. K vraždění dochází i mezi samotnými fundamentalisty a jejich rivalizujícími skupinami. Přes veškerou snahu prezidenta Liamine Zerouala jsou všechna bezpečnostní opatření naprosto neúčinná.

L'Osservatore Romano

**Katolická radiová stanice arcidiecéze Rio de Janeiro** "Radio Katedrála" zahájila v neděli vysílání 40 dílného seriálu o životě Jana Pavla II. Seriál bude vysílán v rámci duchovní přípravy na papežovu návštěvu, která se má uskutečnit počátkem října letošního roku.

**V Japonsku byl sestrojen mimořádně přesný počítačový teploměr** "Sofia", který je konstruován jako pomůcka pro přirozené plánování rodičovství teplotní metodou. V průběhu tří minut provede velmi přesný poměrový test tělesné teploty a je schopen získaná data uchovávat v paměti 210 dní.

**Polský sejm schválil zákon o osvětě**, podle kterého se má odstranit ze školních vysvědčení známka z předmětů náboženství i etika. Náboženství se má pokládat za zcela soukromou věc. Sekretář polského episkopátu biskup Tadeusz Pieronek to pokládá za formu diskriminace.

**Milostná Matka Boží** Laskavá v Legnici sehrála mimořádnou úlohu při ochraně města před záplavami. Toto přesvědčení vyslovil legnický biskup Tadeusz Rybak při děkovné mši svaté v katedrále. Obraz Panny Marie Laskavé korunoval Jan Pavel II. při své poslední návštěvě v Legnici letos v červnu.

**Roztržka v bulharské pravoslavné církvi** vyvrcholila exkomunikací patriarchy Pimena a degregací biskupů s ním spojených. Rozhodl tak nejvyšší synod, který se sešel v klášteře Rila pod vedením patriarchy Maxima. Za tisíc let trvání bulharské církve se takový synod sešel teprve po čtvrté. Důvodem vyloučení Pimena je obvinění patriarchy Maxima ze spolupráce s komunisty. Synodu, který Pimen svolal v r. 1996, vyslovil svou podporu moskevský patriarcha Alexis II., ale ostatní světové pravoslavy jej neuznalo.

**Jan Pavel II. pokřtil ve své soukromé kapli jednoletého arabského chlapce** z Izraele. Malý Ziki je synem katolických rodičů latinského obřadu. Když rodičům zemřel první chlapec, rodiče slíbili v bazilice sv. Petra, že pokud se jim narodí další syn, pokřtí jej ve Vatikáně. Když se jim narodil zdravý chlapeček, obrátili se na izraelského velvyslance se žádostí, aby podpořil jejich prosbu. Zakrátko dostali zprávu, že chlapce pokřtí sám papež jako gesto míru směrem k Blízkému východu.

**Jezuita Guy Consolmagno** z vatikánské astronomické observatoře prohlásil, že eventuelní existence lidských bytostí na jiných místech vesmíru by byla pro církev dalším důvodem obdivu Boží velikosti. Pro Boha není nic nemožného a nás by to mohlo mnohému naučit.

Gosc niedzielny